Archeologienota: De geplande ontwikkeling aan de Mechelsevest 30 te Leuven

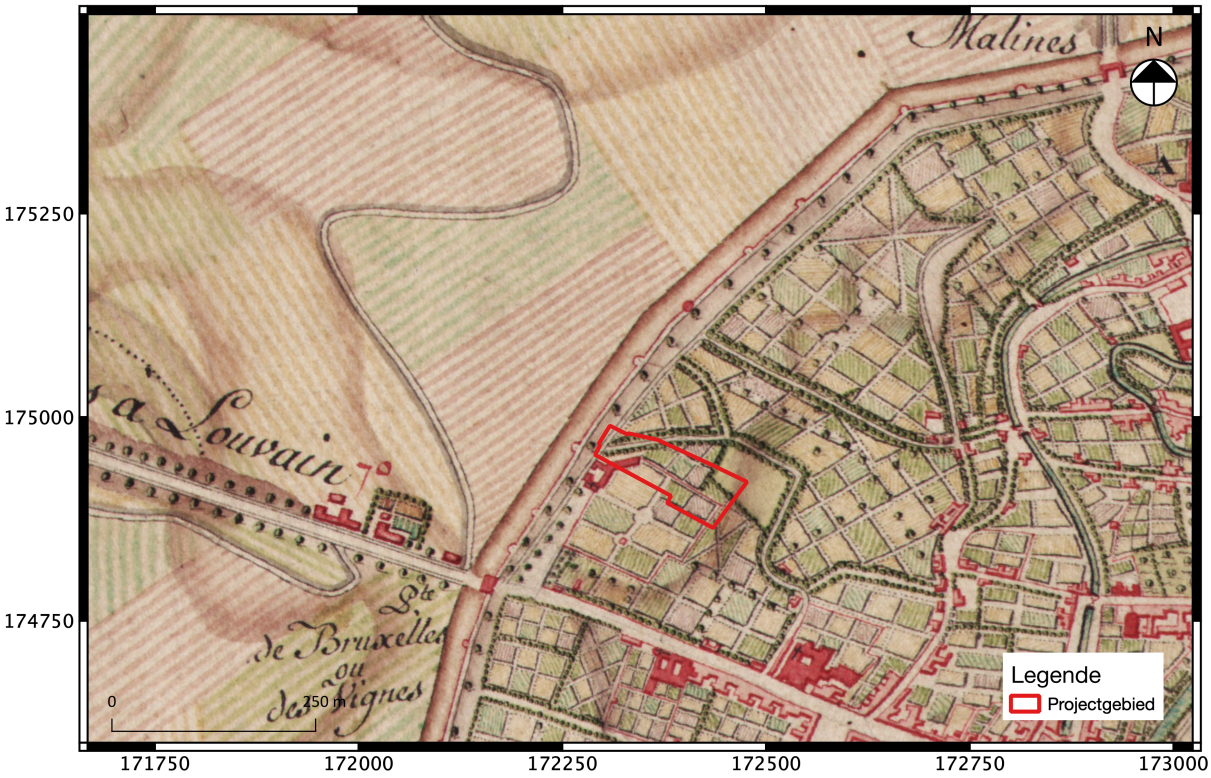

Willem De Cuyper
Annelies De Raymaeker

Tienen, 2021
Studiebureau Archeologie bv

Colofon

Archeologienota: De geplande ontwikkeling aan de Mechelsevest 30 te Leuven

Initiatiefnemer:	OBC Ter Wende
Projectleiding:	Annelies De Raymaeker & Vanessa Vander Ginst
Erkend archeoloog:	Annelies De Raymaeker
Auteurs:	Willem De Cuyper, Annelies De Raymaeker
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bv (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bv mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

Studiebureau Archeologie bv
Bietenweg 20
3300 Tienen
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2021, Studiebureau Archeologie bv

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **1**

Hoofdstuk 1 : Bureauonderzoek **2**

1.1 Beschrijvende gedeelte *2*
1.1.1 Administratieve gegevens 2
1.1.2 Archeologische voorkennis 4
1.1.3 Onderzoeksopdracht 4
1.1.4 Beschrijving van de geplande werken 6
1.1.5 Werkwijze 19

1.2 Assessmentrapport *20*
1.2.1 Landschappelijke ligging van het projectgebied 20
1.2.2 Historische beschrijving van het projectgebied 25
1.2.3 Archeologisch kader van het projectgebied 38
1.2.4 Datering en interpretatie van het onderzochte gebied 43
1.2.5 Synthese en beantwoording van de onderzoeksvragen 44

Hoofdstuk 2 : Programma van maatregelen **46**

2.1 Administratieve gegevens *46*

2.2 Gemotiveerd advies *48*

2.3 Programma van maatregelen *49*

Bibliografie **50**

Hoofdstuk 2: Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Projectcode:	**2021I230**
Aanleiding:	De opgemaakte archeologienota kadert in een geplande omgevingsvergunning (stedenbouwkundige handeling) met in totaal een kadastraal oppervlakte van ca. 9893 m^2. Daarmee valt de vergunningsaanvraag binnen de aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen 300 m^2 of meer bedraagt (Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 en de Code van Goede Praktijk).
Erkend archeoloog:	Annelies De Raymaeker OE/ERK/Archeoloog/2016/00148 Studiebureau Archeologie bv OE/ERK/Archeoloog/2015/00002
Locatie:	Leuven, Mechelsevest 30 (Fig. 1.1 en Fig. 1.2) Bounding box: punt 1: x = 172 290, y = 174 864 punt 2: x = 172 477, y = 174 990 Leuven, afd. 5, sectie F , perceel 85K (Fig. 1.3)
Relevante termen:[45]	Bureauonderzoek, Leuven, stadsarcheologie
Bebouwde zones:	Er situeren zich 2 structuren in het westelijke gedeelte van het projectgebied. Centraal bevindt zich momenteel een kleinere structuur. Tegen de oostelijke grens staat momenteel eveneens een kleiner gebouw. De ruimte tussen de constructies ligt momenteel braak.

[45] Thesaurus: https://inventaris.onroerenderfgoed.be/thesaurus

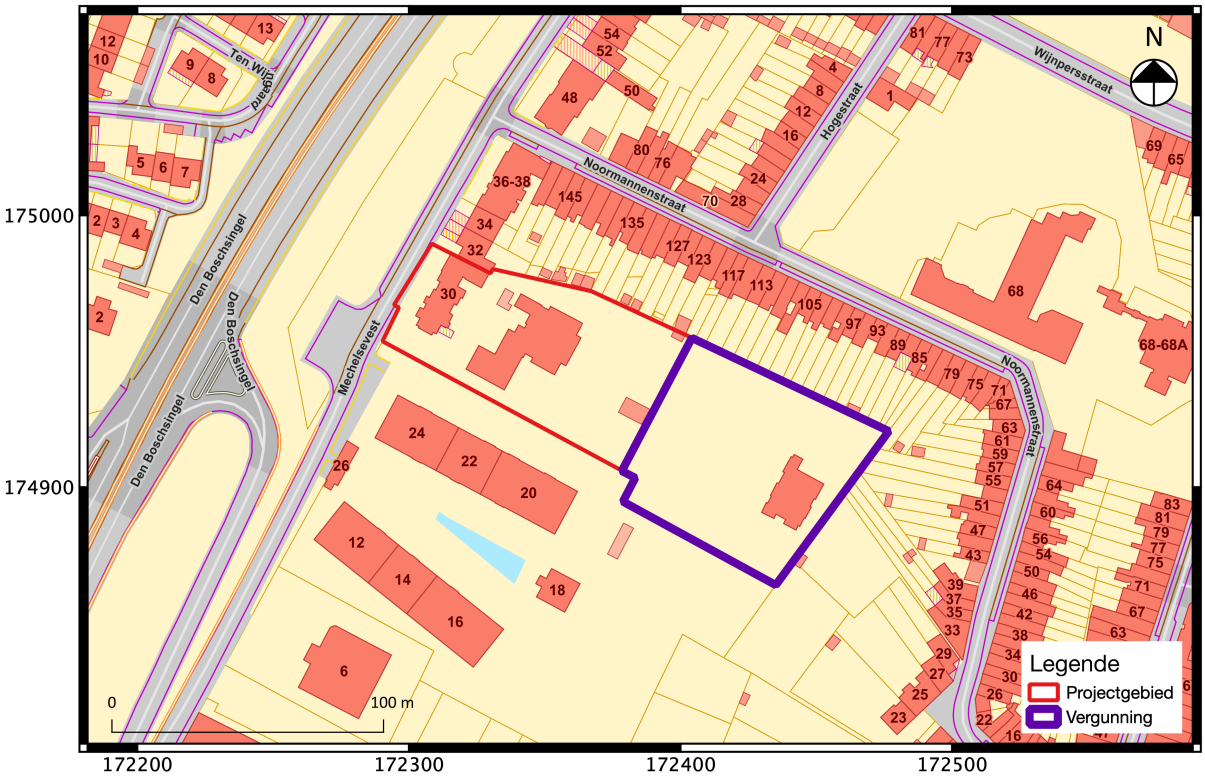

Fig. 2.1: Weergave van de kadasterkaart met situering van het project- en vergunningsgebied.

Fig. 2.2: Weergave van de meest recente luchtfoto met aanduiding van het project- en vergunningsgebied.

2.2 Gemotiveerd advies

Het projectgebied situeert zich binnen de tweede stadsomwalling van Leuven aan de Mechelsevest 30. De dichtstbijzijnde gekende waterloop is de Voer op ca. 500 meter ten oosten van het terrein. Omwille van de afwezigheid van een nabije waterloop en prehistorische sites of vondsten in de directe omgeving, wordt de aanwezigheid van prehistorische artefactensites als laag ingeschat.

Op basis van de historische studie en de CAI kan in theorie een verwachting worden opgesteld voor het aantreffen van archeologische waarden vanaf de metaaltijden tot en met de nieuwe/nieuwste tijd. Het historisch kaartmateriaal toonde aan dat in het westelijke deel van het projectgebied zich een gebouw situeerde. Deze locatie zal echter niet worden geraakt bij de geplande werken aangezien deze niet tot het vergunningsgebied behoord. De CAI bevatte voor de nabije omgeving voornamelijk gegevens over waarden uit de volle middeleeuwen, de late middeleeuwen en de nieuwe/nieuwste tijd. Het vergunningsgebied lijkt doorheen de tijd echter nooit bebouwd te zijn geweest en wordt doorgaans afgebeeld als een graslandschap. De Ferrariskaart toont voor deze locatie de aanwezigheid van tuinen.

Op basis van de cartografische studie kan de kans voor het aantreffen van historische bebouwing binnen de contouren van het vergunningsgebied dus eerder laag worden ingeschat. Een eerste bebouwing kan pas worden vastgesteld op basis van de recente luchtfoto's en betreft de huidige bebouwing. Deze werd opgetrokken tussen 1954 en 1971. In deze periode werd ook het huidige bos aangeplant. Sinds deze periode is de toestand van het terrein onveranderd gebleven.

Hoewel er een theoretische verwachting voor de bewaring van grondsporensites binnen het vergunningsgebied kan worden opgesteld, wordt het niet nuttig geacht om verder archeologisch onderzoek uit te voeren op het terrein. De geplande werken omvatten namelijk de afbraak van de bestaande structuur, een structuur die voorzien is van een kruipkelder. In de plaats komt een nieuw gebouw te staan die een kleiner volume zal innemen dan de huidige bebouwing. Dit te realiseren gebouw wordt tevens niet voorzien van een ondergrondse verdieping. De geplande fundering (48 cm onder het maaiveld en een oppervlakte van 147 m^2) voor de te realiseren gebouw zal hierdoor in reeds verstoorde bodem worden geplaatst. De opdrachtgever liet weten dat de mogelijkheid bestaat dat de kruipkelder behouden blijft. De geplande structuur wordt in dat geval dan bovenop deze kelder geplaatst, wat maakt dat slechts een zeer minimale bodemingreep zal plaatsvinden. Voorts wordt, met uitzondering van het ingraven van een wadi met een oppervlakte van 6,5 m^2 en een diepte van 30 cm, het terrein (grasveld en bos) in zijn huidige toestand bewaard.

Hoewel het archeologisch potentieel als zeer hoog wordt ingeschat, zijn de werken echter van die mate dat er geen bijkomend onderzoek dient te worden geadviseerd binnen de huidige vergunningsaanvraag. De werken zijn niet verstorender dan hetgeen wat in het verleden al gebeurd is. Het terrein kan echter niet worden opgenomen op de GGA-kaart aangezien onder de huidige verstoring (die quasi gelijk staat met de toekomstige verstoring), mogelijk nog archeologische resten aanwezig kunnen zijn.

2.3 Programma van maatregelen

Aangezien er geen bijkomend onderzoek wordt geadviseerd, dient er ook geen programma van maatregelen te worden uitgeschreven.

Bij vrijgave van het terrein blijven de algemene bepalingen die voorzien zijn in het onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 Art. 5.1.4. van toepassing: “Iedereen die, op een andermoment dan bij het uitvoeren van een archeologisch vooronderzoek, een archeologische opgraving of het gebruik van een metaaldetector, een roerend of onroerend goed vindt waarvan hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat het archeologische erfgoedwaarde heeft, is verplicht daarvan binnen drie dagen aangifte te doen bij het agentschap.”

Bibliografie

Literatuur

CRAMERS D., VAN IMPE J. 1981: "Romeinse en middeleeuwse vondsten te Leuven", *Mededelingen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring voor Leuven en Omgeving 21*, 110-130.

CLAEYS, J. 2017: *Archeologienota Leuven Wijnpersstraat – Den Boschsingel.* Eenheid Prehistorische Archeologie, Leuven.

CLAEYS, J. 2017: *Archeologienota Leuven Noormannenstraat – Verslag van resultaten.* Eenheid Prehistorische Archeologie, Leuven.

DOUCET, A., VERRIJCKT, J. 2021: *Archeologienota Leuven – Kaboutermansstraat: verslag van resultaten.* J. Verrijckt Archeologie & Advies, Beerse.

DOUCET, A., VERRIJCKT, J. 2021:*Nota Landschappelijk bodemonderzoek en proefsleuvenonderzoek*. J. Verrijckt Archeologie & Advies, Beerse.

FREDRICK, K., DESMET, C., DOLMAN, N., LINTEN, S. 2019: *Archeologienota Leuven, Kaboutermanstraat*. BAAC Vlaanderen bvba, Gent.

HERMANS, M. 2019: *Archeologienota Leuven, Rennessingel: Verslag van Resultaten.* Baac Vlaanderen bvba, Gent.

LEMAIRE R.M., GENICOT L.F. E.A. 1971: *Bouwen door de eeuwen heen. Inventaris van het cultuurbezit in Vlaanderen. Architectuur. deel 1. Provincie Brabant. Arrondissement Leuven*, Luik.

LENAERTS, H. 2014: *Snelheid van realisatie van 'De Nuwen vesten' of tweede stadsomwalling van Leuven*. Leuven.

MINNE, T. 2021: *Archeologienota Leuven, Brusselsestraat 137-139.* BAAC Vlaanderen bvba, Gent.

MYNGHEER, A. 2020: *Archeologienota: Het archeologisch bureauonderzoek aan de Tiensestraat te Leuven.* Studiebureau Archeologie bv, Tienen.

PROVOOST A. (RED.) 1982: *Het bodemarchief van Oost-Brabant*, Leuven.

STEENHOUDT, M. & SMEETS, M., 2016. *Het archeologisch onderzoek aan de Wijnpersstraat 10 te Leuven*, Studiebureau Archeologie bvba, Kessel-Lo.

VAN BUYTEN E.A. (RED.) 1975: *Leuven een stad die groeit. Een gemeenschap bouwt aan haar milieu (tentoonstellingscatalogus),* Leuven

VAN RANST E. & SYS C., 2000. "Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)". Gent: Laboratorium voor Bodemkunde.

VAN UYTVEN R. 1980: Leuven "De beste stad van Brabant". Deel 1: De geschiedenis van het stadsgewest Leuven tot omstreeks 1600. *Arca Lovaniensis*, Leuven.

VANDENBERGHE N. & GULLENTOPS F., 2001. Kaartblad 32, Leuven, in: DE GEYTER G. (ED.), *Toelichtingen bij de Geologische Kaart van België, Vlaams Gewest*, Brussel: Ministerie van economische zaken.

VANDEKERCHOVE V. (RED.) 1996: *De archeologische afdeling van het Stedelijke Museum (Vander Kelden-Mertens)*, Leuven.

VANDER GINST, V. 2017: *Nota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Wijnpers te Leuven*. Studiebureau Archeologie bvba, Tienen.

VYNCKIER G. 2017: *Verslag terreinbezoek naar aanleiding van een toevalsvondst te Leuven,* Leuven.

Websites

https://inventaris.onroerenderfgoed.be/

https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/300946

https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/13869

https://inventaris.onroerenderfgoed.be/thesaurus

https://onderzoeksbalans.onroerenderfgoed.be/onderzoeksbalans/archeologie

www.agiv.be

www.cartesius.be

www.dov.vlaanderen.be

www.geopunt.be

http://www.kwlinie.be/opbouw

www.kbr.be